

PTAČÍ HODINKA

výsledky 2024

červenka obecná

Do desítky nejčastěji pozorovaných druhů se letos nově probíjela i červenka obecná, která byla spatřena v 29,9 % sčítání. Šestý ročník Ptačí hodinky, sčítání ptáků (nejen) na krmítku, který se konal **5. až 7. ledna 2024**, byl opět velmi úspěšný. Do největšího programu občanské vědy v Česku se letos zapojilo **35 274 účastníků**, kteří odeslali více než **24 444 hodinových sčítání**. Rekordní počet sčítatelů z roku 2022 jsme překonali těsně před půlnocí posledního dne pro odevzdání výsledků, a to pouze o chlup! Rozdíl činí pouhých 10 účastníků a 83 sčítání. Společně jsme zaznamenali téměř 800 tisíc ptáků. Bez dobrovolníků by sběr tak velkého objemu dat nikdy nebyl možný.

Děkujeme, že jste se zapojili!

Program občanské vědy Ptačí hodinka připravuje
Česká společnost ornitologická
Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5, www.birdlife.cz

ptacihodinka.cz

ve spolupráci s

Vznik projektu byl finančně podpořen
z Programu přeshraniční spolupráce
Cíl EÚS 2014–2020

Evropská unie
Evropský fond
pro regionální rozvoj

Cíl EÚS
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014–2020

Výsledky zahrnují pouze sčítání z 5.–7. ledna 2024. Velmi nepravděpodobná pozorování a sčítání nedodržující metodiku byla ze zpracování vyřazena.

Nejčastěji pozorované druhy

	1.	sýkora koňadra	88,4	→	6,6	142 179
	2.	sýkora modřinka	71,6	→	3,7	65 425
	3.	kos černý	69,4	↑	2,7	45 563
	4.	vrabec polní	44,0	→	10,9	117 353
	5.	brhlík lesní	42,1	↗	1,7	17 498
	6.	hrdlička zahradní	41,9	→	3,9	40 391
	7.	vrabec domácí	39,9	→	10,4	101 354
	8.	strakapoud velký	36,4	↗	1,4	12 883
	9.	červenka obecná	29,9	↑	1,3	9 284
	10.	straka obecná	29,4	→	2,3	16 395
	11.	pěnkava obecná	28,0	↑	2,8	18 890
	12.	zvonek zelený	27,4	→	4,7	31 480
	13.	sojka obecná	20,2	↗	1,7	8 364
	14.	stehlík obecný	18,3	→	7,9	35 335
	15.	sýkora babka	14,8	→	2,0	7 275

* **V procentu sčítání:** Frekvence výskytu. Udává, jak často byl druh zaznamenán. Například frekvence 25 % znamená, že druh byl zjištěn na čtvrtině sčítacích míst.
** **Průměrný počet:** Kolik jedinců bylo průměrně pozorováno, byl-li druh spatřen.

Změna oproti roku 2023:

- ↑ Velký nárůst o více než 10 % (druh byl pozorován častěji)
- ↗ Mírný nárůst v rozmezí 5 až 10 % (druh byl pozorován o něco častěji, ale změna nebyla tak velká)
- Malá nebo žádná změna v rozmezí ± 5 % (procento sčítání, ve kterém byl druh pozorován se téměř nezměnilo)

Ze změn početnosti vidíme, že u dvaceti nejčastěji pozorovaných druhů lze sledovat buď nárůst pozorování či žádnou změnu. Je to pravděpodobně ovlivněno výjimečným rázem ročníku 2023, během kterého panovalo velmi teplé počasí a celkově jsme pozorovali méně ptáků. Oproti tomuto ročníku byl víkend ročníku 2024 opět chladnější a ptáků létalo na krmítka více. Z uvedených dat ale není možné usuzovat na celkové trendy početnosti jednotlivých druhů.

- Devět z deseti nejčastěji pozorovaných druhů zůstalo stejných. Byli jimi **sýkora koňadra** a **modřinka**, **kos černý**, **vrabec polní** a **domácí**, **brhlík lesní**, **hrdlička zahradní**, **strakapoud velký** a **straka obecná**. Do desítky nejčastěji pozorovaných se ale kromě těchto druhů letos nově probojovala i **červenka obecná**, která nahradila zvonka zeleného.
- Dle výsledků monitoringu hnízdní populace červenky obecné víme, že se její početnost v hnízdním období v průběhu posledních deseti let mírně zvyšuje. Proto je možné, že i zimující populace červenek nám ukáže zvyšující se trend. Kromě toho může početnost červenky obecné ovlivňovat i počasí během konkrétního roku, například vlhké jaro. Jako hmyzožravý druh hledající potravu na zemi má červenka výhodu, když za vlhkého počasí ze země vylézá více bezobratlých.

Druhy s nejvyšším celkovým počtem

2.

vrabec polní

1.

sýkora koňadra
PTAČÍ HODINKA 2024

3.

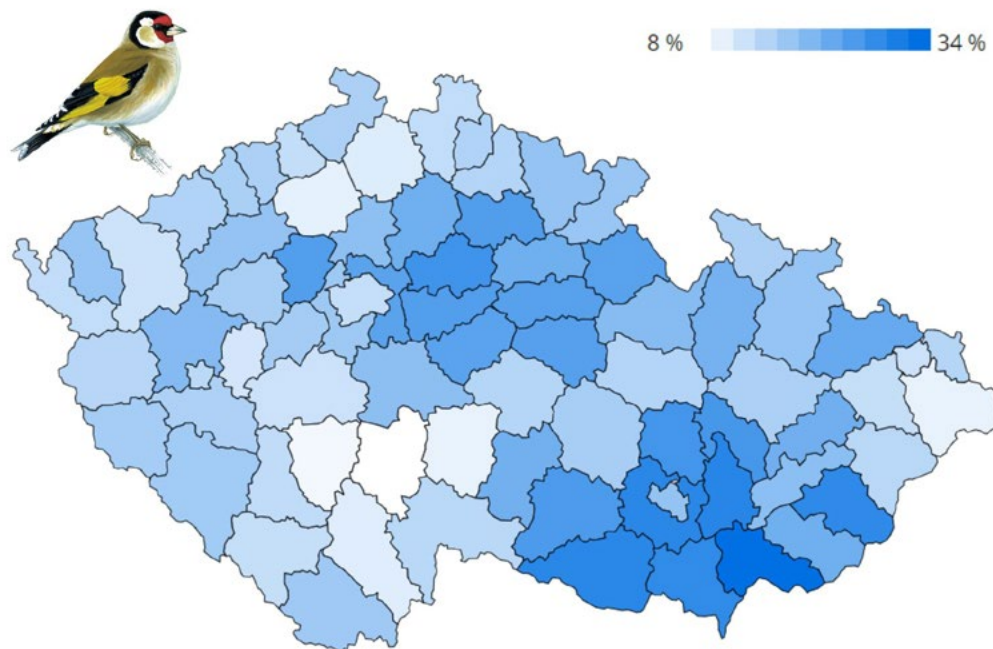
vrabec domácí

Sýkora koňadra byla jak nejčastěji pozorovaným, tak nejpočetnějším druhem. **Vrabci polní a domácí** nebyli pozorováni tak často (v tabulce na předchozí stránce jim patří 4. a 7. místo), ale pokud pozorování byli, tvořili velká hejna s průměrným počtem mezi 10–11 jedinci. Tím si vysloužili druhou a třetí příčku v žebříčku druhů s nejvyšším celkovým počtem.

- Stejně jako v jiných letech, i letos se během Ptačí hodinky objevilo i pár jedinců výjimečně zimujících druhů, jejichž většinová populace odlétá zimovat do Středomoří. Zaznamenali jsme například 138 **rehků domácích** ale i **holuby hřivnáče**, **konipasů bílé** či **pěnice černohlavé**.
- Objevily se i zimující hosté ze severu, hejna **brkoslavů severních** pozorovali účastníci nejvíce na Moravě. **Pěnkavu jikavce** mohli na území Česka vidět zhruba jen 2 účastníci ze 100. To ale neplatí o účastnících Stunde der Wintervögel ve Švýcarsku, kde zaznamenali velká hejna pěnkav jikavců, které ve Švýcarsku zimují. Důsledkem toho se pěnkava jikavec v letošních švýcarských výsledcích výjimečně umístila na druhém místě v celkovém počtu

spatřených jedinců. To, že Ptačí hodinku sčítáme ve stejný víkend s partnery z Rakouska, Bavorska, Švýcarska a nově i ze Slovenska, nám takové významné rozdíly rozšíření zimujících ptáků v Evropě pomáhá odhalit.

- Velmi zajímavé je i to, podívat se na výskyt jednotlivých ptáků na mapě. Jedním z druhů, který vykazuje zajímavé rozdíly v rozšíření je **stehlík obecný**. Zjednodušeně lze říct, že větší šance vidět stehlíka obecného mají účastníci na jižní Moravě.

- Oproti předchozím ročníkům se o polovinu snížilo procento krmítek, kam nepřilétli žádní ptáci. V kombinaci se zvýšeným průměrným počtem zaznamenaných ptáků během sčítání (průměrně 33 jedinců) lze tedy říct, že **letošní účastníci mohli pozorovat ptáky častěji a ve vyšších počtech**.

Podrobné výsledky včetně map najdete na ptacihodinka.cz.

**Na sedmý ročník sčítání se můžete těšit
10.–12. ledna 2025**